

Βρυξέλλες, 4 Φεβρουαρίου 2025
(OR. en)

5902/25

AGRI 41
AGRIFIN 10
AGRISTR 6
AGRIORG 15

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Ειδική Επιτροπή Γεωργίας
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Εφαρμογή της αρχής της αγροτικής θωράκισης - <i>Ενημέρωση από την Προεδρία</i> - <i>Ανταλλαγή απόψεων</i>

Εν όψει της συνόδου του Συμβουλίου (Γεωργία και Αλιεία) στις 24 Φεβρουαρίου 2025, παρατίθεται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες σημείωμα της Προεδρίας σχετικά με το ως άνω θέμα.

Εφαρμογή της αρχής της αγροτικής θωράκισης

Οι αγροτικές περιοχές αποτελούν θεμελιώδες τμήμα του οικονομικού δυναμικού της Ευρώπης και από αυτές εξαρτάται η διατήρηση της επισιτιστικής ασφάλειας για όλους τους πολίτες της ΕΕ και η παροχή δημόσιων αγαθών που σχετίζονται με τις κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές λειτουργίες και τις λειτουργίες τοπίου. Συνεπώς, η βιωσιμότητά τους και οι μακροχρόνιοι και συνεργατικοί δεσμοί τους με τα αστικά κέντρα είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διατήρηση της συνοχής της ΕΕ στο σύνολό της.

Ωστόσο, σε πολλά κράτη μέλη, οι αγροτικές περιοχές αντιμετωπίζουν αυξανόμενες προκλήσεις, ιδίως όσον αφορά τη δημογραφική και την οικονομική τους κατάσταση. Τούτο οφείλεται κυρίως στους διαφορετικούς ρυθμούς μεγέθυνσης και ανάπτυξης των περιοχών, γεγονός που οδηγεί σε επιδείνωση των ανισοτήτων όσον αφορά την πρόσβαση σε πολιτιστικά, οικονομικά και κοινωνικά επιτεύγματα.

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο θα πρέπει να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις ώστε να επιτευχθεί πλήρης ενσωμάτωση των αγροτικών περιοχών στις αναπτυξιακές διαδικασίες και να διασφαλιστούν περαιτέρω επενδύσεις στις υποδομές, την εκπαίδευση, την αγορά εργασίας, την υγεία, τον πολιτισμό και τον περιβαλλοντικό, ψηφιακό και ενεργειακό μετασχηματισμό.

Η αναγνώριση και η αξιοποίηση του ποικίλου δυναμικού των αγροτικών περιοχών, όπου ζουν περίπου 137 εκατομμύρια κάτοικοι, είναι καίριας σημασίας για να διασφαλίζεται ότι είναι ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο *«Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ — Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040»* (10404/21). Με αυτό το μοντέλο ανάπτυξης θα αντιμετωπιστούν οι τρέχουσες και οι μελλοντικές προκλήσεις και θα διασφαλιστεί ότι οι αγροτικές περιοχές της Ευρώπης θα εξακολουθούν να συμβάλλουν σε μια ασφαλή και ανθεκτική στις κρίσεις ΕΕ.

Αλυσίδες εφοδιασμού που διαταράχθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, γεωπολιτικές αλλαγές και εντεινόμενη δυσμενής κλιματική αλλαγή: όλα αυτά απαιτούν κατάλληλη απάντηση από την ΕΕ. Η απάντηση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον ρόλο των φορέων εκμετάλλευσης του αγροδιατροφικού τομέα στην κατοχύρωση της ασφάλειας και της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ.

Ένα από τα εργαλεία για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η αποτελεσματική εφαρμογή του μηχανισμού «αγροτικής θωράκισης» και η διάδοση ορθών πρακτικών στον τομέα αυτό σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες συστάσεις του *μακρόπνοου οράματος για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ*. Σύμφωνα με τις παραδοχές, ο μηχανισμός αυτός θα επιτρέψει την προσαρμογή όλων των πολιτικών, καθώς και των νομικών και οργανωτικών λύσεων, στις ανάγκες και τις αναπτυξιακές προκλήσεις των αγροτικών περιοχών. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ (15631/23), το Συμβούλιο εξέφρασε την υποστήριξη του στην εφαρμογή της έννοιας της αγροτικής θωράκισης από την Επιτροπή. Το Συμβούλιο ζήτησε να ενισχυθεί η αγροτική θωράκιση σε όλα τα επίπεδα και να «βελτιωθεί η αποτελεσματική εφαρμογή των εκτιμήσεων εδαφικού αντικτύπου (ΕΕΑ)».

Ήδη, κατά την επεξεργασία νέων πρωτοβουλιών για τις οποίες απαιτείται εκτίμηση αντικτύπου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφαρμόζει τις αρχές της «βελτίωσης της νομοθεσίας», στις οποίες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η αξιολόγηση των προτεινόμενων κανονισμών όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στις αγροτικές περιοχές (ΕΕΑ). Σε περίπτωση πρωτοβουλιών για τις οποίες δεν απαιτείται εκτίμηση αντικτύπου, θεωρείται ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα πρέπει να προβαίνουν σε ποιοτική εξέταση του αντικτύπου στις αγροτικές κοινότητες.

Ωστόσο, η διενέργεια εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτιμήσεων αντικτύπου των προτεινόμενων λύσεων για την αγροτική ανάπτυξη δεν επαρκεί για να διασφαλιστεί πραγματικός αντίκτυπος στη διατήρηση της βιωσιμότητας των αγροτικών κοινοτήτων και κατάλληλη απάντηση στις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

Στην έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «*Το μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ: βασικά επιτεύγματα και μελλοντική πορεία*», η οποία δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2024 (8360/24), καταδεικνύονται οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εφαρμογή της αγροτικής θωράκισης και το ότι οι μέχρι τώρα λύσεις αποδείχθηκαν ανεπαρκείς για την επαλήθευση του πραγματικού αντικτύπου των πολιτικών και των ταμείων της ΕΕ στην αγροτική ανάπτυξη και για τη διασφάλιση αποτελεσματικού συνδυασμού των διαφόρων πηγών χρηματοδότησης για την αγροτική ανάπτυξη. Αυτό επιβεβαιώνεται επίσης από τις συστάσεις που προέκυψαν από τον *στρατηγικό διάλογο για το μέλλον της γεωργίας της ΕΕ* (13057/24) σχετικά με τη θέσπιση «αγροτικού ελέγχου» από την Επιτροπή. Ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να αφορά τις επιδόσεις της ισχύουσας και της νέας νομοθεσίας της ΕΕ όσον αφορά την αγροτική ένταξη.

Επομένως, η υπεύθυνη ένταξη των αγροτικών περιοχών στις αναπτυξιακές διαδικασίες και η ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους σε κρίσεις απαιτεί τη χρήση του μηχανισμού αγροτικής θωράκισης όχι μόνο υπό την έννοια της εξέτασης του αντικτύπου των σχεδίων νομοθετικών λύσεων στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, αλλά και λαμβανομένων επαρκώς υπόψη των αναγκών και των προκλήσεων των αγροτικών περιοχών στο στάδιο της σχεδίασης οικονομικών λύσεων, οργανωτικών λύσεων και λύσεων που αφορούν τον στρατηγικό σχεδιασμό.

Βάσει των ανωτέρω, η Προεδρία καλεί τις αντιπροσωπίες να απαντήσουν στα ακόλουθα δύο ερωτήματα:

1. Θα πρέπει να βελτιωθεί ο μηχανισμός αγροτικής θωράκισης και, εάν ναι, με ποιον τρόπο; Παρακαλείστε να παρουσιάσετε τις συστάσεις / τις προτάσεις / τα συμπεράσματά σας σχετικά με την αγροτική θωράκιση, που θα πρέπει να υποβληθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της σε επίπεδο ΕΕ.
2. Πώς μπορεί η αγροτική ανάπτυξη να ενσωματωθεί καλύτερα στις στρατηγικές, τις πολιτικές και τα ταμεία της ΕΕ εκτός της ΚΓΠ, προκειμένου να αυξηθεί ο πραγματικός τους αντίκτυπος στη συνοχή και να μειωθούν οι αναπτυξιακές ανισότητες μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών; Παρακαλείστε να παραθέσετε παραδείγματα ορθών πρακτικών στον τομέα αυτό, που έχουν εφαρμοστεί σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.